

POSTANOWIENIE

Dnia 29 września 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Motuk

w sprawie **B. Ś.**

skazanego wyrokiem łącznym

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 29 września 2020 r.

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

kasacji wniesionej przez obrońcę

od wyroku Sądu Okręgowego w P.

z dnia 26 września 2019 r., sygn. akt IV Ka (...),

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w C.

z dnia 30 kwietnia 2019 r., sygn. akt II K (...)

p o s t a n o w i ł

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną,**
- 2. zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz adw. A. S. kwotę 442,80 zł (czterysta czterdzieści dwa złote osiemdziesiąt groszy), w tym 23% VAT, tytułem wynagrodzenia za sporządzenie i wniesienie kasacji,**
- 3. zwolnić skazanego od ponoszenia kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w C. wyrokiem łącznym z dnia 30 kwietnia 2019 r., sygn. akt II K (...),

1. w pkt. I, na podstawie art. 85 § 1 i 2 k.k. oraz art. 86 § 1 k.k., połączył wymierzone B. Ś. kary pozbawienia wolności w sprawie:

- zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w P. z dnia 30.11.2015 r., sygn. akt II K [...]/15, którym skazanemu wymierzono w ramach wyroku łącznego karę łączną 15 lat pozbawienia wolności;

- zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w G. z dnia 18.01.2017 r., sygn. akt II K [...]/16, którym skazanemu wymierzono karę 2 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności, za przestępstwo z art. 242 § 4 k.k. popełnione w dniu 10.10.2015 r.;

wymierzając karę łączną 17 lat pozbawienia wolności;

2. w pkt. II, na podstawie art. 572 k.p.k. w zw. z art. 85 § 3 k.k., umorzył postępowanie w części dotyczącej objęcia wyrokiem łącznym kary pozbawienia wolności wymierzonej prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w C. z dnia 3.01.2019 r., sygn. akt II K [...]/17, tj. kary 3 miesięcy pozbawienia wolności, za przestępstwo z art. 226 § 1 k.k. popełnione w dniu 12.12.2016 r.

Od ww. wyroku Sądu Rejonowego w C. apelacje wnieśli skazany B. Ś. oraz jego obrońca. Skazany przedmiotowy wyrok zaskarżył w całość, zaś obrońca w zakresie pkt. I.

Obrońca podniósł następujące zarzuty:

1. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku przez uznanie, że między czynami przypisanymi skazanemu nie zachodzi ścisły związek przedmiotowo-podmiotowy, uzasadniający zastosowanie zasady pełnej absorpcji, co miało wpływ na treść podjętego wyroku;
2. rażącą niewspółmierność wymierzonej łącznej kary pozbawienia wolności przez wymierzenie jej w górnych granicach ustawowego zagrożenia z naruszeniem zasady absorpcji, bez należytego rozważenia aktualnej sytuacji i opinii o skazanym.

Wskazując na powyższe, obrońca wniósł o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku przez wymierzenie skazanemu B. Ś. kary łącznej 15 lat pozbawienia wolności w miejsce kar wymierzonych wyrokami opisanymi w punktach 1 i 2 zaskarżonego wyroku;

ewentualnie

2. uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w C. do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy w P. wyrokiem z dnia 26 września 2019 r., sygn. akt IV Ka (...), utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

Obrońca skazanego wniósł kasację od ww. wyroku Sądu Okręgowego w P., zaskarżając to orzeczenie w całości.

W kasacji podniesiono następujące zarzuty:

1. rażąco obrazę przepisów prawa materialnego, tj.:

a) art. 4 § 1 k.k. w zw. z art. 19 ustawy z 20.02.2015 r. o zmianie ustawy Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw, poprzez ich niezastosowanie w procesie kształtowania wymiaru kary łącznej, mimo zaistnienia ku temu przesłanek;

b) art. 85 § 3a k.k. poprzez jego błędne zastosowanie w konsekwencji błędnego stwierdzenia, iż kara wymierzona wyrokiem Sądu Rejonowego w G. została objęta wyrokiem Sądu Rejonowego w P.;

2. rażąco obrazę przepisów postępowania, mającą istotny wpływ na treść wyroku, tj. art. 440 k.p.k. poprzez jego niezastosowanie i w konsekwencji zaniechanie uchylenia zaskarżonego wyroku, mimo wystąpienia poważnych uchybień w zakresie zaniechania stosowania wobec skazanego ustawy względniejszej po myśli art. 4 § 1 k.k.

Podnosząc powyższe zarzuty, skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy w tym samym zakresie do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w P..

W pisemnej odpowiedzi na kasację, prokurator wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

W toku postępowanie kasacyjnego, pisemne stanowisko przedstawił również skazany B. Ś.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście bezzasadna.

Na wstępie zaakcentować wypada, że kasacja jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, którego cel stanowi eliminacja z obiegu prawnego orzeczeń dotkniętych najpoważniejszymi uchybieniami, mogącymi wywrzeć wpływ na treść orzeczenia. Skuteczny zarzut kasacyjny musi więc wskazywać na naruszenie znaczącej rangi, nie może zaś stanowić polemiki z niesatysfakcjonującym strony rozstrzygnięciem sądu drugiej instancji. Z uwagi na wyjątkowy charakter kasacji,

strona może ją wnieść jedynie z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. lub innego rażącego naruszenia prawa, jeżeli mogło mieć ono istotny wpływ na treść orzeczenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 października 2018 r., sygn. akt II KK 58/18). Podkreślenia też wymaga, że kasacja winna być skierowana przeciwko orzeczeniu sądu odwoławczego, wydanemu na skutek rozpoznania zwykłego środka zaskarżenia (art. 519 k.p.k.),

Autor kasacji, mimo że formalnie zaskarżył wyrok Sądu odwoławczego, to jednak wprost nie sformułował zarzutu naruszenia art. 433 § 2 k.p.k. lub art. 457 § 3 k.p.k., podnosząc uchybienia, które w istocie odnoszą się do rozstrzygnięcia Sądu *a quo*, i które nie były przedmiotem uprzednio wniesionych w sprawie apelacji. W tej sytuacji Sąd kasacyjny obowiązany był zbadać czy w toku postępowania odwoławczego doszło przy wydaniu zaskarżonego rozstrzygnięcia Sądu *ad quem* do zaabsorbowania uchybień popełnionych przez Sąd pierwszej instancji. Dokonana przez Sąd Najwyższy analiza zarzutów kasacyjnych nie wykazała jednak, aby w przedmiotowej sprawie wystąpiła którakolwiek z sytuacji wymienionych w art. 439 k.p.k. lub doszło do innego rażącego naruszenie prawa, mogącego mieć istotny wpływ na treść orzeczenia, a zatem do zaistnienia podstaw kasacyjnych wymienionych w art. 523 § 1 k.p.k.

W pierwszej kolejności stwierdzić należy, że oczywiście błędnym jest stanowisko skarżącego, że w realiach niniejszej sprawy wydanie wyroku łącznego wymagało rozważenia konkurujących stanów prawnych w aspekcie art. 4 § 1 k.k., a wynikających z nowelizacji przepisów określających warunki orzeczenia kary łącznej, tj. nowelizacji dokonanej ustawą z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r. poz. 396), która obowiązywała od dnia 1 lipca 2015 r. Wymieniona ustawa w art. 19 zawiera normę intertemporalną określającą granice, w jakich przepisy rozdziału IX, zatytułowanego „*Zbieg przestępstw oraz łączenie kar i środków karnych*” w brzmieniu nadanym nowelą z dnia 20 lutego 2015 r., mogą być stosowane do kar prawomocnie orzeczonych przed dniem wejścia w życie tej noweli. Reguła ta – będąc unormowaniem szczególnym w stosunku do art. 4 § 1 k.k. – stanowi, że przepisów obowiązujących od dnia 1 lipca 2015 r. nie stosuje się do kar prawomocnie orzeczonych przed tą datą, chyba że zachodzi potrzeba orzeczenia kary łącznej w

związku z prawomocnym skazaniem po dniu wejścia w życie nowelizacji. Przyjąć zatem należy, że obowiązek uwzględnienia reguły intertemporalnej z art. 4 § 1 k.k. będzie miał miejsce jedynie w sytuacji, gdy co najmniej jeden z wyroków objętych postępowaniem o wydanie wyroku łącznego uprawomocnił się po dniu 30 czerwca 2015 r. W sytuacji zaś, gdy wszystkie kary zostały prawomocnie orzeczone do dnia 30 czerwca 2015 r. – unormowanie zawarte w art. 19 cyt. ustawy z dnia 1 lipca 2015 r. wyłącza stosowanie art. 4 § 1 k.k. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 lutego 2017 r., sygn. II KK 347/16). Słusznie wskazuje prokurator w odpowiedzi na kasację, że w niniejszej sprawie postępowaniem w przedmiocie wydania wyroku łącznego objęte były kary prawomocnie orzeczone po dniu 30 czerwca 2015 r., co tym samym determinowało zastosowanie przepisów w brzmieniu znowelizowanym ww. ustawą z dnia 20 lutego 2015 r., tj. przepisów obowiązujących w dniu wydania wyroku łącznego. Wyjaśnić przy tym wypada, że w tym kontekście wyrok łączny Sądu Rejonowego w P. z dnia 30 listopada 2015 r., sygn. akt II K [...]/15 – stanowiący przedmiot wydanego w niniejszej sprawie wyrok łącznego – należy traktować jako nowy wyrok skazujący w zakresie kary, stąd też bez znaczenia jest okoliczność, że objęte tym wyrokiem kary jednostkowe za poszczególne przestępstwa zostały orzeczone przed wyżej oznaczoną granicą temporalną.

Brak jest zatem podstaw do przyjęcia, aby w omawianym przypadku doszło do naruszenia przepisu art. 4 § 1 k.k., skoro brzmienie art. 19 ww. ustawy nowelizującej z dnia 20 lutego 2015 r. nie pozostawia wątpliwości, jakie przepisy należało zastosować na gruncie niniejszej sprawy. Tym samym nie sposób też przyjąć, aby w kontekście argumentacji przedstawionej przez obrońcę, zaistniała sytuacja określona w art. 440 k.p.k., obligująca do uchylenia zaskarżonego wyroku.

Oczywiście bezzasadne jest również stanowisko skarżącego na temat obrazy art. 85 § 3a k.k. Sąd *ad quem* – wbrew twierdzeniom autora kasacji – nie skonstatował bynajmniej, że kara orzeczona wyrokiem Sądu Rejonowego w G. w sprawie o sygn. II K [...]/16, została objęta wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w P. z dnia 30 listopada 2015 r. (sygn. akt II K [...]/15). Wyjaśnić tu należy, że istotą wyводу Sądu Okręgowego w tej kwestii było stwierdzenie, że czyn, za który skazano B. Ś. wyrokiem Sądu Rejonowego w G. w sprawie o sygn. II K [...]/16,

został popełniony w dniu 10 października 2015 r., tj. w czasie odbywania kary pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w B. (sygn. akt III K [...]/13), łączącym kary pozbawienia wolności orzeczone przez ten Sąd w sprawach o sygn. akt IV K [...]/06 i III K [...]/11. Następnie, obie te kary zostały objęte ww. wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w P. z dnia 30 listopada 2015 r.

Taki stan rzeczy – wobec zakazu określonego w art. 85 § 3a k.k. – uniemożliwił połączenie kary orzeczonej w wyroku Sądu Rejonowego w G. z karą ustaloną wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w P., skoro podstawą tego ostatniego były m.in. kary orzeczone wyrokiem Sądu Rejonowego w B. w sprawach o sygn. akt IV K [...]/06 i III K [...]/11, a podczas odbywania kary łączącej sankcje pochodzące z tych wyroków, skazany dopuścił czynu będącego przedmiotem wyroku Sądu Rejonowego w G. w sprawie o sygn. II K [...]/16, na mocy którego wymierzona została mu kara 2 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności.

Mając na uwadze powyższe, Sąd *ad quem* słusznie uznał, że w tej sytuacji połącznie przez Sąd pierwszej instancji kary orzeczonej w wyroku Sądu Rejonowego w G. z karą określoną w wyroku łącznym Sądu Rejonowego w P., stanowiło obrazę art. 85 § 3a k.k., niemniej skutkiem tego uchybienia było wydanie rozstrzygnięcia korzystnego dla skazanego. Stąd też nie można przyjąć, aby w niniejszej sprawie zaistniała sytuacja, o której mowa w art. 440 k.p.k., skoro uchylenie wyroku Sądu pierwszej instancji byłoby w tej sytuacji działaniem na niekorzyść skazanego.

Konkludując, treść kasacji wywiedzionej w niniejszej sprawie przez obrońcę pozwoliła uznać ją za oczywiście bezzasadną – i w konsekwencji oddalić na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

Z tych względów, Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu.